

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

Gemeenteraad Leiden

Gemeente Leiden
Bezoekadres Stadskantoor
Bargelaan 190
Postadres Postbus 9100
2300 PC Leiden
Telefoon 14071
E-Mail m.van.duijn@leiden.nl
Website www.leiden.nl/gemeente

Datum 19 november 2020
Ons kenmerk Z/20/1584808
Onderwerp Reactie college op de Rekenkamerbrief '*Bio Science Park: een waardevol deel van de stad*' en de eindrapportage '*Leiden Bio Science Park*'

Contactpersoon Marjan van Duijn
Doorkiesnummer 071- 5165865

Geachte raadsleden,

Op uw verzoek heeft de Rekenkamercommissie Leiden – Leiderdorp adviesbureau Decisio gevraagd onderzoek te doen naar de impact van het Bio Science Park op de gemeente, mede in relatie tot wat de gemeente erin investeert. De centrale vraag hierbij was: *wat levert de gemeentelijke betrokkenheid bij het Leiden Bio Science Park de stad Leiden (en zijn omgeving) op?* Wij hebben met veel interesse de eindrapportage '*Leiden Bio Science Park*' en de rekenkamerbrief '*Bio Science Park: een waardevol onderdeel van de stad*' gelezen. De eindrapportage heeft ons een aantal nieuwe inzichten geboden en de bevestiging gegeven dat wij met het Leiden Bio Science Park goud in handen hebben. De Rekenkamercommissie heeft een aantal aanbevelingen aan u en ons gegeven om de betrokkenheid van de gemeenteraad bij het Leiden Bio Science Park verder te versterken. Over de eindrapportage en deze aanbevelingen het volgende.

Cijfers en conclusies

De eindrapportage laat zien dat wij vanaf 2011 t/m 2019 ruimschoots de (financiële) vruchten van het Leiden Bio Science Park hebben geplukt. Enkele cijfers:

- in 2020 zijn er zo'n 20.800 banen (inclusief 600 banen op het Oestgeester deel) bij bijna 350 bedrijven en instellingen. Deze zorgen voor een productie van € 2,5 miljard en een toegevoegde waarde van € 1,4 miljard. De organisaties op het LBSP zorgen door de aard van hun activiteiten voor een relatief hoge toegevoegde waarde;
- de bedrijven en instellingen op het LBSP creëren daarnaast banen en omzet bij toeleveranciers en bij bedrijven die omzet hebben door de bestedingen die mensen doen die op het LBSP werken of studeren of er op bezoek zijn. Deze indirecte effecten beslaan 8.000 banen, € 840 miljoen productie en € 410 miljoen toegevoegde waarde;

- de helft van de directe en indirecte werkgelegenheid door het LBSP is voor praktisch geschoolden;
- zo'n 30 procent van de banen wordt op/dankzij het LBSP ingevuld door Leidenaren. Dit zijn in totaal 8.400 banen, wat neerkomt op 12 procent van de beroepsbevolking van Leiden. Zo'n één op de acht werkzame Leidenaren heeft zijn of haar baan dus te danken aan het LBSP;
- in de periode 2011 t/m 2019 bedroegen de jaarlijkse kosten gemiddeld € 3,8 miljoen. Het grootste deel van de kosten aan het park besteedden wij aan onze reguliere overheidstaak op het gebied van infrastructuur en openbare ruimte. Een korte scan heeft de onderzoekers geleerd dat onze inzet voor een kenniscampus zoals het LBSP vergelijkbaar is zoals andere gemeenten dit doen. Tegenover de genoemde kostenposten van € 3,8 miljoen staan inkomsten uit incidentele grondverkopen, verhuur, toeristenbelasting, vergoedingen en de onroerendezaakbelasting. Deze opbrengsten zijn in die periode gemiddeld jaarlijks € 8,3 miljoen. De Rekenkamercommissie concludeert naar aanleiding van deze cijfers dat de gemiddelde jaarlijkse opbrengsten voor de gemeente de jaarlijkse kosten in de periode 2011-2019 aanzienlijk overstijgen. De rapportage leert ons dat een gemiddelde woonwijk slechts € 1,1 miljoen aan OZB oplevert. Het LBSP levert per jaar circa € 6 miljoen meer aan OZB op¹.

Enkele conclusies uit de aanbevelingsbrief van de Rekenkamercommissie:

'Het Leiden Bio Science Park heeft een grote betekenis voor de stad. De honderden bedrijven en instellingen op het park leveren veel directe en indirecte werkgelegenheid op voor Leiden, de regio en Nederland. De concentratie van Life Sciences & Health bedrijven (farmacie, medische instrumenten, R&D) en de kennisuitwisseling met Universiteit, Hogeschool en medische centra maakt het park uniek in Nederland en zorgt voor een aantrekkelijke vestigingsklimaat voor innovatieve bedrijven.'

'Dankzij de grote ontwikkeling die het Leiden Bio Science Park in de afgelopen jaren heeft doorgemaakt, is de werkgelegenheid bovengemiddeld gestegen, ondanks de teloorgang van een deel van de traditionele industrie. Het deels baanbrekende onderzoek dat op het Leiden Bio Science Park worden gedaan, draagt ertoe bij dat Leiden vaak positief in het nieuws komt. In de Coronatijd is dit opvallend. De recente verkiezing van Leiden als European City of Science is mede te danken aan het Leiden Bio Science Park.'

De Rekenkamercommissie heeft een tweetal negatieve effecten aangegeven namelijk het extra autoverkeer en de extra druk op de woningmarkt. Aan een betere bereikbaarheid van Leiden en het LBSP wordt hard gewerkt. Denk hierbij aan de Rijnlandroute, de Hartlijn, de zogenaamde First en Last Mile (van station naar werkplek en vice versa) en de ontwikkelingen

---

¹ Hiervan wordt vanwege het solidariteitsbeginsel 19,7% van de OZB opbrengst niet- woningen gekort op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

in Knooppunt Leiden Centraal. Voor wat betreft de extra druk op de woningmarkt noemen wij dat er op het LBSP over een paar jaar in totaal circa 3.300 woningen gerealiseerd zijn. Het park draagt dus flink bij aan de realisatie van woningen voor de Leidse woningbouwopgave. Daarnaast zijn er op het naastgelegen voormalig Vliegveld Valkenburg 5.600 woningen gepland.

De samenvattende conclusie van de Rekenkamercommissie is dat 'de positieve maatschappelijke en economische effecten van het LBSP de eraan verbonden nadelige effecten overtreffen. Het park is niet alleen voor de stad Leiden, maar ook voor de Leidse regio en Nederland als geheel van groot belang.'

Aanbevelingen

In de aanbevelingsbrief van de Rekenkamercommissie lezen wij dat de raad verschillende keren kaders heeft vastgesteld en dat wij bij diverse onderwerpen om uw instemming hebben gevraagd. De Rekenkamercommissie is van mening dat de raad in principe goed betrokken wordt bij de ontwikkelingen op het LBSP. Er is echter wel nog verbetering mogelijk omdat volgens de commissie de informatievoorziening en betrokkenheid versnipperd is over diverse onderwerpen en raadscommissies. Daarnaast worden de doelen met betrekking tot het LBSP in het Beleidsakkoord weinig SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) bevonden. Uit de aanbevelingsbrief lezen wij het advies van de Rekenkamercommissie om heldere tussendoelen te formuleren. Wij nemen dit advies over. Binnen drie maanden na besluitvorming over de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie formuleren wij heldere tussendoelen voor onze ambities voor het Leiden Bio Science Park. U dient zich hierbij te realiseren dat de resultaten op het Leiden Bio Science Park heel vaak een gezamenlijke inspanning is van vele (strategische) partijen, waarvan de gemeente Leiden onderdeel uit maakt.

Samenwerking

Zoals u weet, is er recent de Stichting Leiden Bio Science Park opgericht, een zogenaamde triple helix organisatie. In het bestuur van de Stichting nemen Universiteit Leiden, LUMC, Ondernemersvereniging Bio Science Park, Janssen Biologics, de gemeente Oegstgeest en wijzelf deel. Deze partijen verrichten verschillende acties om een aantrekkelijk klimaat voor uitstekend onderzoek, onderwijs en ondernemen te realiseren. De afstemming op de ruimtelijke ontwikkeling gebeurt in de Ruimtelijke Regiegroep. Hieraan nemen dezelfde partijen als de Stichting LBSP deel behalve de ondernemers. Aan de transformatie van het LBSP naar een innovatiedistrict waarbij ook wonen, ontmoeten, duurzaamheid, biodiversiteit en ontspannen belangrijk is, wordt hard gewerkt. Ook andere grote partijen zoals TNO, Naturalis en de Hogeschool Leiden leveren grote inspanningen om het LBSP te laten floreren.

De Rekenkamer adviseert u om als voltallige raad in een breder kader periodiek te spreken over de lange termijn ontwikkelingen op het LBSP. Indien u dit wenst, werken wij vanzelfsprekend graag mee aan een jaarlijkse bijeenkomst. Dan kunnen wij tevens ingaan op de behaalde resultaten op de geformuleerde tussendoelen uit het Beleidsakkoord, de effecten van de inspanningen om bedrijven aan te trekken en op de samenwerking daarbij met andere partijen.

Tot slot

De conclusies uit het rekenkameronderzoek en de resultaten van de afgelopen negen jaar geven ons de bevestiging dat de jarenlange koers om het Leiden Bio Science Park verder te ontwikkelen een juiste is geweest. Diverse gemeenteraden en colleges hebben deze koers inmiddels ruim 35 jaar weten vast te houden! Ook doen kennisinstellingen, onderzoeksinstituten en bedrijven op het Leiden Bio Science Park volop mee aan de race op wereldniveau om Covid-19 te verslaan en of de gevolgen hiervan te beperken. Daar mogen wij best trots op zijn. Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Leiden,
de Secretaris, de Burgemeester,

